

Forhandlinger

ved den i Odense den 25de—29de Mai 1846
afholdte 2den Landmands-Forsamling.

Af den foreløbige Anmeldelse herom, som meddeelttes i dette Tidsskrifts foregaaende Hefte, sees, at de Mødendes Antal udgjorde 626; deraf vare 278 fra Fyen, 20 fra Sverrig, 6 fra Norge og 12 fra Holsteen og Tydskland.

Fornemmelig efter Rector Bergsøes i Trykken udgivne Beretning om Forhandlingerne i dette under Præsidium af Kammerherre Grev Knuth til Knuthensborg afholdte Møde ville vi nu her søge korteligen at referere de vigtigste Resultater af disse.

Om det engelske Agerbrugs Anvendelighed for Danmark; — Brakmarkens Benyttelse; —
Vereldrift; — Staldfodring.

Hvad der af det engelske Agerbrug især turde fortjene Efterligning hos os er — ifølge Ytringer af danske Agronomer, som have besøgt England, — en rigeligere Gjødsfning, som blandt andet bør søges opnaaet ved en udvidet og slittig Dyrkning af Foderværter. Herved og ved at dyrke disse nær Gjødsken, — istedetfor at Kløveren ofte hos os saaes i Jord, der er udmagret ved flere tærende Afgrøder, — samt ved Kreaturerne bedre Underholdning, det være sig ved Hjælp af Korn, Hø eller Rodfrugter, vil Avelsbruget snarest og sikkest

ophjelpes. Hvor der haves rigeligt og kraftigt Foder, tilveiebringes ogsaa igjennem Kreaturerne værdifulde Producter af forskjellige Slags.

Mange Erfaringer stadfæste, at den dyrkede Brak lader sig med Fordeel anvende baade paa leer- og sandmuldede Jorder naar de ere i tilbørlig Culturtilstand og der haves tilstrækkelig Arbeidskraft. I alt Fald maa sikkert den Afgrøde, som vindes paa Brakmarken, rigeligen opveie det Minus, som maatte vise sig i Udbyttet af den paafølgende Vintersædsafgrøde. — Et Byg lykkes bedst efter Kartofler, er almindeligen erkjendt.

Paa sine Steder har man ophørt med at dyrke Biffehavre i Brakken, fordi derefter høstes mindre Rug, som derhos leed meget af Snegle, en Ulempe, man antog at kunne tilregne Brakmarkens Benyttelse. Ogsaa efter Boghvede og Spergel har man paa lette, men dog gamle Agerjorder i en jydsk Hedeegn havt en mindre Rugafgrøde, end efter reen Brak; Sperglen høstes i August til Hø; Boghveden temmelig tidligt, men dog til Modenhed.

Kløver — selv 2 Aars — er nok en bedre Forfrugt for Rug, end Biffeblanding; for at have tilstrækkelig Græsning kan man sjældent nøies med et Aars Kløver.

Reen Brak bør altid anvendes til Raps samt paa raee Jorder. Ogsaa paa meget stærke Leerjorder, saaledes som de findes i Holland, menes den ei heller at kunne undværes; dog har man i nysnævnte Pro-

vinds, paa stærke Jorder, havt god Vintersæd efter sildig saæt Vikkehavre i velbehandlet Brak. — En god Hvedeafgrøde er høstet efter aftøiret Vikkehavre; at denne sidste benyttes til Aftøiring, er vel og i mange Tilfælde at foretrække.

Brakkens Benyttelse vil fornemmelig være at tilraade for mindre Avlsbrug, hvor Arbeidskraften er rigelig i Forhold til Areal.

For Frugtverlingen tale flere saavel physiologiske som praktiske Grunde; men den bør aspases efter de locale Forhold. Der gives vel og mange Landmænd, der gjerne vilde indstyre en Mellemfrugt, saasom Erter eller Rodfrugter, imellem Kornafgrøderne, men som ere betænkelige derved formedelt de Vanskeligheder, der møde baade fra selve Avlsbruget, saaledes som det nu engang er ordnet, og fra andre Sider.

Bygget vil nok i Almindelighed lykkes bedre efter Erter end efter Rug; saaes derimod Erterne efter Bygget, bliver Ageren ved det fremkomne Græs og Ukrud let uskiftet til Vintersæden. At Erterne skulde drage megen Kraft af Jorden, antages ikke, og i alt Fald vilde saadant rigeligt opveies ved dennes skjærvede Tilstand efter Erterne. — Gjødsfede Kartofler maae ansees som en fortrinlig Forfrugt for Kloveren, og for at være des sikrere paa, at denne lykkes, bør man efter Englændernes Exempel deels sørge for, at den kommer i dybt behandlet Jord, deels stiftveis saae rød, hvid og guul Klover, blandet med passende Græsfrøarter. Herved gøres det muligt at dyrke Klover med kortere Mellemrum, saaledes som i Norfolk, hvor

Jorden sædvanligviis udlægges med Kløver hvert 4de eller 5te Aar.

I Berelbruget bør Gjødningen helst anvendes i frisk Tilstand til Rodfrugter og Staldfodringsvæxter. Kløveren bør saaes tidligt.

Efter mangeaarig Erfaring paa forskjellige Steder her i Landet er Staldfodring meget fordeelagtig. Et mærkeligt Exempel herpaa anførtes fra Falster, hvor Proprietair Lange paa Siegod har i 16 Aar brugt fuldstændig Staldfodring ved Hjælp af Raps (meget tidligt paa Aaret), Rug, Hvede, Biffehavre &c.; der- ved har han ikke blot forøget sine Køers Antal fra 44 til 100, men ogsaa høvt et større Netto-Udbytte af hver enkelt Ko; Melken sælges til Nykjøbing; at den skulde faae Affmag vil neppe være at befrygte naar der benyttes forskjellige Slags Foder.

Da Staldfodring maa erkjendes som et af de bedste Midler til at fremhjælpe Agerbruget, er det glædeligt, at den i flere Egne gjør god Fremgang i det baade Heste og Køer faae Grøntfoder paa Stald hele Sommeren. — Ved at indtage Køerne om Sommeren den bedste Tid af Dagen, vil der desuden, hvor der bruges løs Drift, spares meget Græs.

At heel Staldfodring skulde hertillands være at tilraade for Meierier, maa imidlertid paatvivles; fra Lybskland kan i saa Henseende neppe hentes noget afgjørende Beviis; thi Smørret nydes der som oftest nykjærnet og usaltet, og Fordringerne til Qualiteten af denne Artikel kunne desuden være høist ulige. Smørret efter staldfodrede Køer kan vistnok være meget godt

naar det nydes frist; men det er vanskeligt at bevare, maastee fordi Melken er federe. Derfor er der de, som mene, at man ei tor opmuntre for meget til Sommerstaldfodring forsaavidt denne kunde befrygtes at ville ødelægge vor bedste Affætning af Dvægavlens Frembringelser, nemlig Smørret, der vilde blive uskikket til Forsendelse.

Den skotske Vandafledningsmethode.

Af de flere Slags dækkede Vandledningsrør, som bruges i Skotland, ansees de af Teglsteen for at være de hensigtsmæssigste; de ere lagte op til hinanden, saaledes at Bandet siver igjennem paa de Steder, hvor Stenene støde sammen. Disse Rønder have med Held været forsøgte paa Volland; Stenene koste 12 Rbd. for hvert Tusinde og ere $\frac{1}{2}$ Alen lange; de maae være særdeles godt brændte, da de ellers sprænges af Frost. — Paa en Gaard i Sjælland har Udgiften været 7 Mk. pr. Favn Rønder.

En Englænder har opfundet en Maskine til Forsærdigelsen af hine Teglør; den skal koste 30 Pd. Sterl. og ved dens Hjælp skulle Rørene kunne høves til billig Priis.

Slige Vandledninger under Jorden (Underdrains) have et dobbelt Diemed: at gjøre stive Leerjorder lettere at behandle, og at aflede Vandet, som kommer fra underjordiske Kilder; i sidste Henseende have de det væsentlige Fortrin for aabne Grøfter, at de kunne anlægges i alle Retninger efter Jordsmønnets Fald.

Foruden de Fyldnings-Materialier, der hertillands

pleie at anvendes til bedækte Grøfter, saasom: Steen, Riis, Tang, Lyng ic., turde Enebærriis være at anbefale for Bariighedens Skyld.

Naar de omhandlede Underdrains skulle opfylde Hensigten, er det nødvendigt at foretage Reolpløining i en Dybde af 18 Tommer. — Hvor disse dækkede Vandrender høves, tager man i England ikke i Betænkning at bringe raa Jord op*).

Saltets Anvendelse i landøkonomisk Henseende.

I visse Egne af Tydskland bruges Saltet langt mere end hos os for at forebygge Sygdomme iblandt Huusdyrene, ja stundom anvendes det der i saa rigelig Mængde, at det maaffee netop bidrager til at fremkalde Sygdomme', navnlig Slifsygen, ved at holde Kreaturerne Fordøielseredskaber i en bestandig pirret Tilstand. Ligesom imidlertid Saltets passende Anvendelse i hiint Diemed er at anbefale især naar Dyrene lide under Svækkelse, som lader Sygdomme befrygte og som blandt andet kan være fremkaldt af vaade eller sumpige Græsgange, af slet bjerget eller bedærvet Foder, — saaledes kan Saltet og med Nytte bruges som et diætetisk Middel hvor man, som ved Fødning, ønsker at Kreaturerne skulle fortære en stor Mængde stærkt nærende Foder. Men gives for meget Salt, da tager Drifklysten til paa Uedelystens Beføstning; — ogsaa Silde- og Saltlage bør derfor anvendes med Baer-

*) Om denne Gjenstand kan iøvrigt henvises til Beckherlins Skrift „om det engelske Landbrug,“ oversat i dette Tidsskrifts 7de Bind.

somhed. Det anbefales at lade nogen Tid hengaae inden Kreaturerne vandes efter at de have faaet Salt.

Faaret er det af vore Huusdyr, som hyppigst gives Salt, hvad dog kun kan være nødvendigt under de nævnte Omstændigheder. Forresten kan Uldæden iblandt Faarene ofte hidrøre fra andre Aarsager end Saltet.

Salt, anvendt til Køerne, er et godt Middel imod seig Melk.

Naar Høet er mindre godt bjerget, kan tilraades at bestroe det paa Stængen med Salt, lagviis paa hver halve Alen Hø; — 1 Skjepe Salt til hver 20 Læs Hø er anvendt med Nytte, men ansees dog at være for lidet; $\frac{1}{4}$ Skp. pr. Læs har viist meget god Birkning. Til Grøn foders Nedsaltning, hvor det bruges til at blande mellem andet Foder, har man endog taget omtrent $\frac{1}{2}$ Skp. pr. Læs. Til Nedsylning af Biffer og Kartoffeltoppe er 1 $\mathcal{B}$ Salt til 100 $\mathcal{B}$ Grønt fundet tilstrækkeligt. Der maa isvrigt altid herved sørges vel for at Luften udeluffes, hvorhos Foderet daglig bør nedstampes. — Naar Gruben er fyldt, kan man og, for at sikke Foderet mod Bedærvelse, helde saa meget Vand deri som den vil optage.

Byg, som var vaadt indfjort, men blev bestroet lagviis med Salt, holdt sig ypperligt og afgav en god Handelsvare.

Hvilke Bærter Dyrkning kan tilraades dersom
Kartoflerne fremdeles mislykkes?

(Grev Lewenhaupt fra Sverrig): „I Sverrig dyr-

fes i Almindelighed tre Slags Roer, nemlig den saakaldte svenske Roe eller Rotabaga, lang Turnips og rund Turnips; men den svenske Roe dyrkes dog fortrinnsviis fremfor de tvende andre Slags. Roerne saaes sædvanligviis 14 Dage før Midsommer, og det er almindeligt paa de store Eiendomme at saae dem paa „Dril“*), og at hakrense dem. Naar Roer saaes i gammel Agerjord, saa gjødsles der, saa at der efter samme ligesom efter Kartofler kan saaes Byg, og Bygmarken udlægges med Klover. Roer trives ligesom Kartofler bedst i let og løs Jord, hvorfor man i mange Egne af Sverrig, hvor Ageren bestaaer af stiv Leerjord, ikke engang med Fordeel kan saae Roer paa den gamle Agerjord, men har maattet søge anden Udvei til at kunne producere denne nyttige Fodervært. I Sverrig findes der, især i Skovegnene, mange ufrugtbare Torvemoser, som tildeels ere uden fast Bund. Disse Moser udgraves; den ringe Græstør, som bedækker dem, aftages og opstables i Bunker, og naar disse sidstnævnte ere blevne tilstrækkelig tørre, opbrændes de, hvorpaa Asken udbredes, og heri saaes Roerfrøet, som senere bringes ned med en Rive. Som oftest komme Roerne paa flige Steder til at staae for tæt, saa at man flere Gange om Sommeren maa tage en Deel af dem bort. Den ufrugtbare Mose giver i Reglen, naar den behandles paa denne Maade, Agerbrugeren en rigelig Løn for hans Arbeide. Efter Roer

---

*) Herved forståes sammenlagte Furer, hvorved Ageren saaes Udseende af en hyppet Kartoffelmark.

saaes som oftest paa disse Moser Havre, hvori der atter saaes Græsfrø, saa at der i det mindste i nogle Aar kan høstes Hø paa samme. Jeg har paa flige Marker havt Koer, som have opnaaet en Bægt af noget over et Lis pund dansk Bægt. Naar man har Koer af de forskjellige ovennævnte Slags, søger man først at opfodre Turnipsen, fordi denne ikke holder sig saa længe som Rotabagaen, der med Lethed kan opbevares lige saa længe som Kartofler. Koerne gives fornemmelig til Fedevæg og Ungvæg; men derimod kun i ringere Mængde og som Mellemfoder til Malkekøerne, da Melken ellers faaer Affmag, hvilket jeg dog ikke selv har fundet at blive Tilfældet med Rotabagaen; Kreaturerne æde Koerne med Begjærlighed og befinde sig vel ved dette Foder, og man faaer en god og rigelig Gjødske efter samme."

(Dr. Arrhenius fra Upsala): „Dyrkningen af Koer, eller engelsk Turnips, og af Kaastrabi eller den saakaldte svenske Turnips (Rotabaga) er efter min Mening i høieste Grad anbefalelsesværdig, da Brakmarken i saa Fald baade kan yde de sædvanlige Fordele og tillige afgive en værdifuld Afgrøde til Føde for Mennesker og Huusdyr. Efter at Kartoflers Dyrkning er bleven almindelig udbredt, ere Koer og Kaastrabi fornemmelig vigtige for Landmanden som Foderværter, og de ere begge hertil af stor Værdi. Kaastrabi eller Rotabaga har imidlertid dog det ubestridelige Fortrin, at den er mere nærende, holder sig længere, og kan anvendes i større Quantiteter til Malkekøer end Koen, der let giver Melken en Bismag, hvilken man dog kan

forebygge ved at give Køerne lidt Salt og noget Byg under Fodringen. Selv i det Tilfælde, at man ikke skulde finde sig tjent med at bruge disse Foderværter til Malkeskøerne, saa ville de afgive et fortrinligt Foder til Fedeqvæg, Ungqvæg, Faar og Sviin, og ved den betydelige Fodermasse, som de afgive, ville de sætte Landmanden i Stand til at spare betydeligt paa sin øvrige Fodermasse, og altsaa ogsaa til baade at holde større Besætning og til at fodre den bedre, samt til at holde sine Kreaturer paa Stald længere ud paa Førsaaret, hvilket medfører betydelige Fordele. Da Koen ikke holder sig saa længe som Notabagaen, saa bør man bruge hiin først, og i Reglen opfodrer man i Sverrig Køerne for Juul, hvorimod Kaalrabien kan opbevares lige saa længe som Kartofler. Saavel Koen som Kaalrabien trives bedst paa løs og fed Jord. Hensigtsmæssigt er det at dyrke dem paa Dril, i hvis Ryg Køerne saaes med Maskine, og Kaalrabien derimod udplantes fra Frøbænkene. Naar disse Rodfrugter passes godt, og holdes tilbørlig rene, saa give de en meget betydelig Afgrøde, nemlig omtrent 300 Tdr. pr. Td. Land, og de efterlade Jorden ligesaa løs, skjør og reen, som om den havde ligget i reen Brak. Koe-frøet saaes almindeligviis i Slutningen af Juni eller Begyndelsen af Juli, men man har dog ogsaa i den senere Tid med Held forsøgt at saae det tidligere. Skulde Udsæden paa Grund af Torke eller Jordbopper mislykkes, da gjentager man den det snarest muligt, hvilket kan skee med ganske ringe Beføstning, deels fordi der kun behøves lidt Frø, deels fordi det er billigt.

En Hovedsag ved Dyrrningen af Roer er, at Marken er godt gjennemarbejdet og fuldkommen fri for Jordklumper, samt at Udsæden skeer strax efter at Raderne ere opploiede; Gjødning med Beenmeel har med største Held været anvendt til Roer og Kaastrabi."

(Gaardfæster Jens Christensen fra Boldum): „Jeg har i mange Aar med stor Fordeel dyrket Rotabaga, og den har givet mig over 200 Tdr. pr. Td. Land. Efter min Erfaring kan man ikke gjøre Regning paa at den holder sig længere end til Slutningen af Februar Maaned.“

(Justitsraad Fjellstrup): „Kaastrabien er et herligt Dvægsfoder, som jeg længe har dyrket. Den lykkes godt, og er ikke vanskelig at opbevare naar den ikke lægges for tykt. Til Mennekesføde finder den imidlertid ikke Indest overalt. Mit Lyende har saaledes ikke gjerne villet have den, skjøndt jeg har gjort mig Umage for at vænne dem til den, og skjøndt den har været tillavet opstuvet i god Melk. Bed mit eget Bord spise vi den derimod gjerne.“

(Dr. Arrhenius): „Hvorvidt man finder Smag i Kaastrabier beroer meest paa Bane og Brug. Før Kartoflernes Indførelse i Sverrig blev baade Roen og Rotabagaen i en meget stor Maalestof anvendt sammesteds til Folke-Kost, og endnu den Dag i Dag bruges den meget almindeligt hertil. — Medens jeg har Drødet vil jeg tilføie den Bemærkning, at Rotabagaen kun spirer naar den opbevares paa et varmt Sted, men ikke ellers.“

(Forstidocent Hansen): „Som Mennekesføde fortjenes

ner Kaastrabien den bedste Anbefaling, og jeg veed mange Steder, hvor Tjenestefolkene gjerne vil have den."

(Forpagter J. A. Hofman-Bang fra Aggersvold):
 „Jeg har havt Rotabagaer, der veiede 10 til 12 $\mathcal{R}$. Vi have ogsaa i min Egn dyrket den overjordiske Runskelroe, og havt 240 Tdr. pr. Td. Land, og den har den Fordeel, at Melken ikke faaer nogen Afsmag efter samme som efter de andre Slags Koeer."

(Proprietair Valentiner): „Man kan af Gulerødder have dobbelt saa stort et Udbytte, som af Kartofler, og det Smør, som tilberedes af Melken af Koeer, der ere fodrede med samme, bliver fortrinligt."

(Kammerjunker Castenschjold fra Hagestedgaard):
 „Jeg har i et Tidrum af omtrent 7 Aar dyrket den engelske Gulerod, den saakaldte „Ultringham," hvortil Handelsgartner Hinke paa Vesterbro har forskaffet mig det fornødne Frøe. Jorden, som jeg har brugt dertil har været dyb Muldjord. Dyrkningen har fundet Steb efter Brak-Hvede; Stubben er lagt om Efteraaret eens gang, og pløiet saa tidlig som muelig om Foraaret, temmelig dybt; derefter har den ligget nogen Tid for at tørres, hvorpaa den er bleven dygtig gennemharvet med en svær Harve, for at faae den saa løs som mulig, hvorpaa den er pløiet til at faae i saa dybt, som jeg har kunnet faae Ploven ned, (Undermineringsploven vilde her sikkert være god); derpaa er den blevet harvet godt af med en let Harve, og Frøet er derpaa blevet saaet blandet med Jord eller Sand, og senere enten let nedharvet eller tromlet. I Almindelighed har min Gartner bredsaaet det; men i et Par Aar lod jeg

ham aftræde det i Bede, hvori blev saaet. Nu vælger jeg et regulairt Stykke Jord hertil, for at man, naar det skal luges, kan affikke det i Bede til Lugning, hvor da Ufrudtet, naar det lægges i Gangene, holde disse rene. Jeg har i Almindelighed maattet luge tre Gange, hvilket jeg kan regne har kostet mig 10 Rbd. for hver Skp. Land, hvorved man imidlertid naturligtvis vel maa erindre, at Egnens Arbeidspris, som i mit Nabolag er meget hoi, i saa Henseende har en hoist betydelig Indflydelse. Frøet maae ikke saaes for tykt; men hvis man ikke er sikker paa dets Godhed, da er det dog bedst at saae det noget tyffere, og under Lugningen at optrække de alt for tæt staaende unge Planter; men Plads maa Roden have til at naae sin fuldkomne Størrelse. Jeg har i den senere Tid iagttaget ikke at vælge nylig gjødet Jord, fordi jeg havde erfaret, at jeg i saa Fald fik Gulerødderne fulde af Snegle og Orme. Til en Tønde Land kan man i Almindelighed regne 8 $\mathcal{R}$ Frø. Dette sidstnævnte kan godt avles hjemme, naar man ved Nedlægningen om Vinteren blot henlægger de største og bedste Rødder, og ved Foraarstid udsætter disse i Bede, for senere af samme at trække Frø, hvilket godt kan være et Aar gammelt og dog give en god Afgrøde. I Almindelighed kan jeg regne, at Udbyttet har varieret mellem 40 Tdr. og nogle og halvfjerdsindstyve Tdr. paa en Skp. Land, (een Gang har jeg endog saa avlet 77 Tdr. paa en Skp. Land); men man maa vel erindre, at Tøndemaalet her er meget skuffende, da Mellemrummene ere saa store. Saa meget er imidlertid vist, at saavel

min egen Erfaring, som mange Andres, afgjort taler for, at Gulerødderne give et høist betydeligt Udbytte, naar de dyrkes i en god og velbehandlet Jord. Hvad sidstnævnte Punkt betræffer, da maa man vogte sig for ikke at saae i for siid eller for høi Jord. Jeg har, uden at tage den bedste Jord i Marken, i Almindelighed søgt at vælge Steder, hvor Jorden er dyb muldet, og ikke holder sig for tør, og det er efter min Erfaring bedst at saae Frøet saa tidlig som muligt, naar man venter at være fri for stærk Nattefrost. Toppen ædes saavel af Heste som Hornqvæg med Begjærlighed, men jeg vil ikke raade Nogen til at lade den afæde paa Marken, da Jorden derved bliver trykket for fast om Roden, og fordi Optagningen i saa Fald vil blive vanskeligere. Sidstnævnte skeer helst ved Opgravning med Spaden, og har jeg faaet dem enten optagne, ligesom Kartofler, for hver 8de eller 9de Tønde, eller ogsaa betalt særskilt for hver Tønde. Af Mangel paa Folk har jeg imidlertid ogsaa ladet dem opløse. Dette gaaer nemlig vel an, men der overføres da mange, og det har den samme Ubehagelighed som ved Kartoffeloptagningen, nemlig at der blive mange tilbage. Dog har jeg ikke bemærket, at de overfkaarne Gulerødder raadne, eller lettere tage Skade om Vinteren, end de hele. Ligesom Rødderne komme af Jorden, afrides Toppen med Haanden, eller den affæres med en Kniv tilligemed en tynd Skive af Guleroden, hvilket en Gartner, som jeg kjender, og som ogsaa dyrker og bruger en Mængde Gulerødder, paa staaer bør skee, for at Guleroden kan holde sig Vinte-

ren over og ikke skal spire for stærk. Jeg har selv brugt den sidstnævnte Fremgangsmaade, og fundet at Guleroden da holder sig bedre og skyder noget senere. Længere hen paa Foraaret skyder Guleroden imidlertid stedse saavel i Kjælderens, som i Batterierne, ligesom Kartoflerne. Naar Rødderne nu ere nogenledes tørre, kjøres de, som jeg bruger om Efteraaret, hjem og sættes i Kjælderens, et Lag Gulerødder og et Lag Sand i Stabler, hvorimod Resten sættes i Nærheden af Gaarden paa Marken med et Lag Rødder og et Lag Jord i spidse Batterier, ligesom Kartofler, og Batterierne tilbæffes derpaa med Halm og Jord paa sædvanlig Maade, og i strænge Vintre lægges der Tang over det Hele. Naar Guleroden skal bruges til Fodring, maa den afvadskes godt og haffes til Hestene. Jeg giver tvende fire Skjoppers Kurve fulde til 20 Heste, hver Morgen og Aften, dog uden at formindste deres bestemte Foder af Havre eller Hø og Halm, men jeg har i mange Aar hverken havt kropsyge eller lungesyge Heste, og lægger dog 2—3 Stkr. til om Aaret, og har for Diebliffet et Tillæg af 12 Stkr. under 5 Aar. Jeg har derfor stor Tillid til Guleroden, som et jævnt afførende Foder, der befordrer Fordøielsen og giver en tidlig Affældning af Vinterhaarene om Foraaret. En Ting, som bestyrker mig ydermere i Gulerodens gode Egenstaber som Fodemiddel for Hestene, er, at Folkene, som i Almindelighed ere meget imod alle nye Indretninger, rose og anbefale dette Fodringsmiddel. Sidste Vinter har jeg givet Gulerødder til enkelte syge unge

Køer, og fundet, at de gjøre en god Virkning; og min Fader har fodret sine Huusholdningskøer paa Frederikslund med Gulerødder, og fundet stor Fordeel med Hensyn til Melkerigheden. At give raadne Gulerødder til Sviin, troer jeg efter min Erfaring ikke at have Grund til at anbefale. Derimod har jeg hørt, at kogte Gulerødder skulle være fortrinlige til Svinesedning. I Byg har jeg i 2 Aar forsøgt at saae Gulerødder. De komme vel op, men naae ingen Størrelse, give en slem Top i Sæden, naar den skal tørres efter Meinungen, og bag efter vorer Roden ikke, efter hvad jeg har iagttaget, og jeg har derfor ganske hørt op med at dyrke dem paa denne Maade. Derimod udvider jeg mere og mere Dyrkningen af Altringham paa den ovenansførte Maade, og i Aar har jeg over en Td. Land anvendt paa denne Maade, og min Fader har paa Hørbygaard og paa Frederikslund tilsammen henved 3 Tdr. Land Altringham, og vi stole begge meget paa et godt Udbytte deraf til Erstatning for det ringe Antal Kartofler, som vi i Aar have lagt.

(Cand. pharmaciæ Drnstrup): „Jeg maa bekræfte den foregaaende Talers Erfaring at Gulerødder, især de Altringhamste, give et betydeligt Udbytte. Jeg har saaledes havt 41 Tdr. paa en Skp. Land. Som Fodringsmiddel ere de fortrinlige, især naar de blandes med Kaal. Dyrkningen af samme fordrer en meget dyb Pløining om Esteraaret. Derimod er det ikke vanskeligt at rense dem, naar man, som Englænderne gjøre, vil behaffe dem. Jeg anbefaler derfor Gulerødens

Dyrkning, hvor Jorderne ere stærke, og Koers Dyrkning, hvor Jorderne ere lette."

(Proprietair Lyders): "Der er den Mærkelighed ved Gulerodder, at de lykkes bedst naar de bestandig faaes i den samme Jord, og i saa Fald blive større og sødere, og ikke saa let ormstufne."

(Pastor Poulsen fra Thy): "Jeg tillader mig at gjøre opmærksom paa, at de af Hr. Kammerjunker Cassenskjold meddeelte Erfaringer om Altringhammers Gulerodder ere saa meget vigtigere, som det ved mindre Forsøg med samme i Haver er godtgjort, at de ogsaa kan lykkes paa stærk leret Jord, hvor Rotabaga og de øvrige Koeforter ikke kunne træde i Kartoflernes Sted, da de, som bekendt, sjelden lykkes paa Jorder af denne Beskaffenhed."

(Forpagter N. E. Hofman-Bang): "Jeg er enig i at anbefale Gulerodder som Fodervært, men jeg maa dog ogsaa give Runkelroen det bedste Skudsmaal. Jeg har i Aar til Forsøg dyrket 3 Tdr. Land med samme. Frøet er lagt paa oppløiet Jord efter samme Methode som jeg tidligere har omtalt med Hensyn til Grønkaal*), og jeg vilde ønske at Flere vilde gjøre Forsøg med denne Vært."

---

*) Ved Landmandsmødet i Randers ansøgte Hr. Hofman-Bang angaaende sin Fremgangsmaade herved: „Belforarbeidet Jord lægges med en Plov op i Rygge omtrent som hyppede Kartofler, og disse Rygge jevnes paa Overfladen med en let Tromle. Fire Røner gaae den ene bag ved den anden. Den første stikker et Hul i Jorden, i en Afstand af 2 til 3 Kvarteer fra det sidste Hul, med en Stok, paa hvilken der

Ifølge Fleres Erfaring give imidlertid alle Slags Raal Melken Affmag; derimod dyrkes i Egnen mellem Husum og Slesvig en Brunkaal, som opnaaer en Høide af over 2 Alen og som anvendes med megen Fordeel til Studesedning; den plantes meget tæt, ikke mere end $\frac{1}{2}$ Alen fra hinanden.

Om Tilvirkning af Smør og Ost og Udbyttet af begge.

Flødens Kjerning bør skee, hverken hurtigt eller langsomt, i Løbet af $\frac{1}{2}$ Time, da ellers et slet Product erholdes. — Istedetfor at affkumme Fløden, kan man lade Melken henstaae indtil den er kjernefærdig; denne Maade, hvorved Smørret bliver sødere, er især at anbefale om Vinteren, paa hvilken Tid den simple Ost har en mindre Værdi; men den kan ogsaa lade sig udføre om Sommeren, og giver 20 til 25 pCt. mere i Udbytte, hvilket dog formindskes meget ved Affavnet

---

er en rund Træklods, som forhindrer Stokken fra at trænge dybere ned i Jorden end Hullets Dybde skal være og danner en Hulning i hvilken Vandet ved Vanding kan samles; den anden kommer en Haandsfuld Patentgjødning i Hullet; den 3die sætter Planten, og den 4de trykker Jorden sammen omkring den, efter først at have løftet Planten saa meget i Veiret, at den ei kommer dybere i Jorden end den før har staaet. Tolv Røner kunne paa denne Maade plante, og naar der er Vand i Nærheden, vande circa $\frac{1}{2}$ Ed. Vand paa en Dag. Jeg har hidtil ikke behøvet at vande mere end to Gange." (Efter Lector Bergsøes Beretning S. 70).

af den simple Ost, der ellers vindes; derhos bliver Arbeidet for Meiersten meget forøget herved, hvorfor det kostede megen Umage at gennemføre denne Fremgangsmaade paa Gjeddesdal hele Sommeren 1830.

Om Smør- eller Ostfabrikationen betaler sig bedst, er meget vanskeligt at afgjøre da det beroer paa mange locale, mereantile og andre Omstændigheder. Saaledes har Fodringsmidlerne en betydelig Indflydelse herpaa; ja man antager endog i England at der ikke kan laves god Ost hvor Køerne fodres med Klover; Kartofler give, som bekjendt, tyndere Melk og Cerealierne mere Smør, hvorimod de mere kvælstofholdige Foderværter, saasom Erter og Biffer, give mere Ost. En og samme Bært kan endog have ganske forskellige Egenskaber naar den groer i forskellige Egne. Desuden kommer meget an paa Dvægracen; selv i et og samme Meieri kan Forskjellen være stor; Forsøg have viist, at tre Køer med 20 pCt. Fløde gave, den ene af 6 Potter Melk kun $9\frac{1}{2}$ Lod Smør, den anden 16 Lod, den tredje 17 Lod; en Kø med 13 pCt. Fløde gav $15\frac{1}{2}$ Lod Smør og en med 16 pCt. Fløde 14 Lod Smør. — Dette viser, at de hidtil brugte Flødemaalere ei ere tilforladelige; for at kjende Melkens Fedme maa man kjerne den. — At England udfører Ost, men ikke Smør, deraf kan ingenlunde sluttes, at Ostfabrikationen skulde være forbeelagtigere; thi de engelske Græsgange egne sig bedre for denne.

I Skaane fandtes mange Schweizerier, som leverede Oste ligesaa gode som de hollandske og engelske;

men de afløses nu af Meierier fordi man finder at disse betale sig bedre.

Stamhuusbesidderen til Hofmanskogave har i 1845 indforskrevet fra England en kyndig Mand, ved hvis Hielp lovende Forsøg ere foretagne med Tilvirkning af engelsk Ost, der af Kyndige erklæredes at kunne i Dvalitet maale sig omtrent med de ægte engelske og folgtes til 24 à 32 ß . pr. W , hvorved Melken udbragtes til $7\frac{1}{2}$ ß . pr. Kande, medens den ved Smørproductionen kun er udbragt til 5 ß . pr. Kande. Til Ostefabrikation behøves desuden hverken Bødkertræ eller Rüneborger-Salt og den fordrer kun lidet Jdebrændsel. Dog maa paa den anden Side tages i Beregning, at denne Fabrikation ikke kan holdes i Gang hele Aaret om, at Osten maa henligge 9 Maaneder inden den kan sælges og at Affætningen maastee vil være usikker; denne vil imidlertid, naar Osten er god, neppe fattes især til Udlandet.

Foranstaltninger til Dvæg- og Hesteaavlens Forbedring.

De i Randers afgivne Comitee-Betænkninger herover (see dette Tidsskrifts 7de Bind, S. 555 o. fl.) bleve, i Betragtning af Gjenstandens særdeles Bigtighed, atter ved nærværende Leilighed foredragne og bragte under yderligere Forhandling, efterat Repræsentanterne for adskillige provindsielle Landbosforeninger havde oplyst hvad der fra disses Side hidtil var foretaget i denne Retning ved Dyrskuer, Præmie-Uddelinger

for og Bortlodning af gode Tillægsbyr af den jydste Dvægrace.

Indkjøb af Yorkshires-Hingster erkjendes, ifølge Erfaringens Vidnesbyrd, som en meget hensigtsmæssig Foranstaltning, der fra Regjeringens Side er søiet til vor Hesteavl's Forædling; om det bør tilraades, i samme Diemed ogsaa at indkjøbe Yorkshires Hopper, turde derimod efter Fleres Formening være tvivlsomt; i alt Fald synes dette sidste at burde være overladt til private Foreningers Omsorg.

Foranlediget af et i Forsamlingen udtalt Dnsse, tilbød Præsidenten at ville søge en passende Leilighed til at henlede Hans Majestæts Opmærksomhed paa, at der ved nærværende Møde saavel som ved det i Randers, har været yttret Haab om, at de oconomiske Selskaber, der selv virke for Huusdyravlens Fremme med dets ifkun indskrænkede Midler, maatte nyde nogen Understøttelse af Statskassen.

Kjendetegnene paa gode Malkesøer efter Guénon.

Fra nogle Sider yttredes Tvivl imod det af Franskmændene Guénon fremstillede Systems almindelige Anvendelighed og praktiske Værd med Hensyn til vore Dvægracer. Blandt andet anførtes, at det kun var fundet gjeldende forsaavidt et stort Speil er et Tegn paa en god Malkesø, hvad der synes at være en ved Erfaring bekræftet Sandhed; at det ikke altid er useilbart, da f. Ex. en Kø, som efter Guénon meentes at burde henføres til 1ste Klasse, i flere Aar viste sig at være en daarlig Malkesø, medens derimod andre Køer,

som efter Guénon skulde være ringe, netop malkede meget godt.

Paa Gundersløvholm er der anstillet omfattende Jagttagelser over endeel Køers Melkeevne, efter de af Guénon angivne Speilmærker, og Resultatet af disse sammenlignende Undersøgelser, hvilket er meddeelt iblandt Beretningens Bilag, ere i det Hele anbefalende for hans System, hvad ogsaa gjelder om flere lignende Jagttagelser, som paa nogle andre Steder i Sjælland og Fyen ere foretagne herover. Forvalter Andersen fra Gundersløvholm kunde saaledes med fuld Overbeviisning anbefale Guénons Kjendtegn paa Malkeskøer som langt paalideligere end de tidligere bekjendte, og han haaber, at hine ved fortsatte Forsøg af kyn-
dige Landmænd snart ville blive saaledes ordnede efter Forholdene her i Landet, at de kunne betragtes som sikre Kjendtegn, navnlig med Hensyn til Kalve, der ere bestemte til Malkeskøer, paa hvilke, naar de ere vel holdte, Speilet, som bekjendt, med temmelig Sikkerhed kan kjendes i en Alder af 12 til 14 Uger.

I hvert Tilfælde ansees det meget ønskeligt, at ret Mange, som dertil have Leilighed, ville anstille saadanne Forsøg og kundgjøre Resultaterne, som da af en Sagkyndig kunde samles og overføres paa vore Forhold.

Om Skæferivæsenet og Midler til dets Fremme.

Til denne Sags Overveielse nedsattes en Comitee, som i sin Forsamlingen foredragne Betænkning yttrede: at Grunden til at saa faa Skæferier findes i Dan-

mark, maa søges i Mangel baade paa Kjendskab til Skæferivæsenet og paa Veilighed til ved en Sagtyndig at faae indført fra Udlandet de til vore Forhold meest passende Faareracer, hvorfor Comiteen foreslaaer, at der her, ligesom allerede for 15 Aar siden er med megen Nytte skeet i Sverrig, maatte ansættes en af Regjeringen lønnet Skæferi-Directeur, som kunde være Landmændene behjælpelig med Anlæg af Skæferier og, om forlanges, med Indkjøb i Udlandet af passende Stamdyr, saavelsom med Raad og Veiledning ved Valget af den til de locale Forhold svarende Race samt ved Parringen og Udsorteringen. Derhos anseer Comiteen det ønskeligt, om Indførselstold af Bædre og Faar, der ere bestemte til Avl, blev hævet.

Under Forhandlingerne herover fremsattes blandt andet den Formening, at Sagen vel lod sig fremme uden Regjeringens Medvirkning. Der blev ei heller fra Forsamlingens Side fattet nogen endelig Beslutning i Anledning af hiin Comitee-Betænkning.

Tøvrigt erkjendtes, at mange Egne i de forskjellige Provindsler egne sig fornemmelig for Faareavl, og at Skæferier paa flere Hundrede Faar med megen Fordeel kunde paa mange Gaarde anlægges i Forbindelse med Meierier, saaledes som allerede er skeet paa ikke faa Steder. Desuden gives der, især i Jylland, en deel raae Jorder, hvis Opdyrkning, efter Mark-Brandborgs Exempel, hurtigst og sikkest vilde fremmes netop ved Hjælp af Skæferier. — Ihenseende til den befrygtede Concurrence med australisk Uld, da skal det allerede have viist sig, at forædlet Uld, saaledes som

den høves i Europa, ikke endnu i mange Aar vil kunne produceres i et saa uopdyrket Land som Australien.

Udskillige Græsgange passe bedst for danske Faar, hvilke ligesaa godt som de spanske kunne vogtes ved Hyrde og Hund. I de Egne, der ere passende for Faarehold, vilde det være fordeelagtigt, om Bønderne i hver Landsby forenede sig om at holde Faarene samlede i een Hjord. Bønderne i Drsløv paa Grevskabet Wedelsborg i Fyen have i den Henseende givet et folgeværdigt Exempel ved at antage og lønne en Meflenborgsk Stæfer, som med sin Hund vogter alle Faarene i en samlet Flok paa Byens sandede og bakkede Udmarker og besørger alt hvad der vedkommer deres Pleie og Opdræt. Bønderne have paa disse Udmarker bygget en Faarestald, hvor tillige Vinterfoderet for Faarene opbevares; i Sommernætterne indeluffes Faarene i en Fold, som flyttes daglig. Ligesom Faarene, der ere af almindelig fyenssk Race, allerede have vundet meget i Væxt og Udrighed, saaledes vil deres Antal efterhaanden kunne meget forøges. — Ved et af udskillige Stæferieiere bivaanet Eftermiddagsmode enedes man om, at det vilde være ønskeligt, om der i Fremtiden kun holdtes eet Uldmarked her i Landet, men om Stedet for et saadant Markeds Afholdelse vare Meningerne deelte. Til Forsamlingens Præsident var indloben en Skrivelse fra Godseier Konnentamp til Næsbyholm, som deri udtaler sin Formening om, at Kjøbenhavn er det rette Sted for et Uldmarked.

Forstcultnr.

Udplantning af Røbgran.

Angaaende Fremgangsmaaden herved bemærkedes, at man i Almindelighed bør undgaae at lade Plante- hullerne staae aabne, og at man bør plante i saakaldte blinde Plante huller naar ikke Hullerne graves umid- delbart for Plantningen.

I Henseende til Tiden, da Plante hullerne helst bør graves og Udplantningen iværksættes, lader sig neppe give nogen bestemt Regel. Vel anførtes, at Foraarsplantning rettest anvendes paa Leerjord og paa et fugtigt eller imod Nordvest heldende Terrain, og Efteraarsplantning paa mager, sandet og tør Jord. Men Erfaringen har dog ofte viist, at Plantningen er lykkedes uden Forskjel af Aarstid eller Localiteter. Paa de jydske Heder vil nok imidlertid Efteraarsplant- ning altid være at tilraade. — Planter, som ere op- elskede i en god Jordbund, staae sig stedse bedst. — Naar der plantes med Klump, har man friere Valg ihenseende til Plantetiden. For at gjøre Jorden mere bindende og saaledes faae Klumpen til at hænge ved, kan man i Planteskolen betjene sig af Mergel, Tegljord, eller desl.

En simplere Plantningsmethode er den: uden at grave Huller at sætte Planterne paa Grønsværen, som da spaltes med Spaden, og derefter at dække Rødderne med god Jord; men denne Maade er kostbarere og i alt Fald ikke tilraadelig i det Store.

Den saakaldte Rækkeplantning med 3—4 Alens Afstand mellem Rækkerne og 1—1½ Alens Afstand mellem Planterne i Raderne, har mange Fortrin for Tre- eller Fireplantning, navnlig hvor enten Græsset agtes benyttet eller det befrygtes at ville tage Overhaand.

Bestandens Forryngelse i Bøgeskove.

Da det i Aar tegnede til at blive et godt Oldenaar, kom det under Omhandling, hvorledes Bøgeskove burde behandles i Løbet af det Aar, da Bøgeolden erholdes i tilstrækkelig Mængde til moden Bestands Forryngelse. Der yttredes blandt andet, at i rige Oldenaar ere Sviins Inddrivelse i Bøgeskove, hvor ingen unge Plantninger findes, et fortrinligt Middel til at befordre den naturlige Besaaening, i det Jorden herved godt omrobes og Musene med deres Neder ødelægges. Dog bør naturligviis Svinene ikke inddrives i saa stort Antal, eller paa saa lang Tid, at ingen Olden levnes til Skovens Forryngelse. Hvor Sviin af en eller anden Grund ikke kunne sættes paa Olden, saasom naar det ikke kan afværiges at de volde Ufred paa tilgrændsende Eiendomme, — kan Skovbunden kultiveres enten ved at ophugges i Kvadrater af 5 Dvarteers Størrelse med 3 Alens Afstand, 1600 pr. Tønde Land, eller ved Hjælp af Plov og Harve. — Ogsaa Hugsten og Skovningen kan bidrage til Bundens Forberedning. — Iøvrigt bør Skovens tilborlige Fredning i Oldenaaret ikke forsvømmes.

Eaplantning.

Som Træer ere at anbefale canadisk Poppel og Solvpoppel, Rød- og Hvidgran, Birk, Bævreasp og paa fugtig Grund Ell. — Poppelarterne bør, formeldst deres Mangel paa tæt Krone, som oftest plantes eller stikkes i flere Rækker, og i frugtbare Egne maae de, for Rødsfuddenes Skyld, anvendes med Vaersomhed. Benyttes saadanne Træarter, der taale at stævnes s. Ex. Ell og Birk, give de sikkest Læ naar hvert andet Træ stævnes, de skyde da desfrodigere Skud fra Stubben. — Paa mindre god Jord er Rølegravning meget at anbefale, ja ofte aldeles nødvendig, om den end under heldigere Localiteter kan erstattes ved større Plantehuller, saasom $\frac{1}{2}$ Alen i Kvadrat.

Gjenstande vedkommende almindelige Landbo-
Interesser.

Landoeconomiske Læreanstalter.

Denne Gjenstand bragtes under Forhandling paa Forslag af Fabrikcontrolleur Dr. Poulsen fra Altona, som nærmere udviklede, hvorledes han formeente at Sagen burde bringes i Udførelse, i det han antager, at der maatte oprettes en landoeconomisk Høiskole fornemmelig for de større Godseiere, der attraae en videnskabelig Jagdannelse og for yordende Forstandere for de Algerdyrknings-skoler, der ligeledes maatte indrettes og som nærmest skulde være beregnede paa Bøndestændens Lær; af disse sidste Skoler burde der være en i hvert Amt, om de end for det første, af Mangel

pa Lærere, maatte indskrænkes til et mindre Antal. Høiskolen blev maaskee rettest at etablere ved Sorø Akademie; de mindre Skoler kunde vel, saaledes som nu i Norge skeer, fremkaldes og vedligeholdes ved Tilskud deels fra Staten og deels fra Amterne. — I Henseende til den høiere Underviisning yttredes fra en anden Side den Formening, at den ikke behøvede at meddeles i Forbindelse med den praktiske Veiledning, men at den vel endog rettest kunde gives i Hovedstaden, hvor de fuldstændigste videnskabelige Apparater findes.

At Trangen til landoekonomiske Læreanstalter er meget følelig, at dens snarlige Afhjælpning er af den meest indgribende Bigtighed for en agerdyrkende Stat som Danmark og at Ønsket herom er ved Landbostandens tiltagende Velstand blevet end mere udbredt og levende, — erkjendte Forsamlingen eenstemmigt.

Profesor Flor udviklede hvorledes han, efter sin ved Rødding Folke-Høiskole hentede Erfaring, var kommen til den Forviisning, at det, som Bondestanden især savner og attraaer, er: at erhverve en fuldstændigere Dannelse som Menneſte og Statsborger, og at de høiere Bøndestolers Bestræbelser derfor burde rettes paa at udbrede en humanistisk ved Siden af den landoekonomiske Dannelse. — I saa Henseende yttredes af en anden Taler (Proprietair Niſ Hanssen fra Hastrup) at en bedre Folke-Underviisning burde udgaae fra Almueskolerne, strengere Fordringer derfor gjøres til Seminaristerne og Skolelærernes Kaar forbedres;

— Bonden bør ansee den Tid, som hans Børn tilbringe i Skolen, for bedst anvendt.

Foruden en landoconomisk Høiskole og hine Agerdyrkningsskoler meentes der ogsaa at burde findes flere saadanne private Landvæsens-Instituter, som de i Jylland allerede oprettede, især bestemte for Middelstanden.

Efterat Flere havde yttret sig om, hvad der fra Forsamlingens Side maatte kunne foretages for at bringe Sagen i Værk, meddeelte Præsidenten, at Dr Professore Flor, Dr. Poulsen og Forpagter N. E. Hofman (Bang) havde efter hans Ønske paataget sig at udarbejde en Betænkning over Dr. Poulsens Forslag, for at foredrages ved et senere Landmandsmøde da Tiden ikke tillod dette ved nærværende Møde.

Creditforening.

Foranlediget af et fra nogle af Forsamlingens Medlemmer fremsat Ønske at underrettes om, hvorvidt den i Mødet i Randers allerede omhandlede Sag angaaende Oprettelsen af en Creditforening for Grundbesiddere var bleven fremmet, meddeelte Formanden for Indbyderne dertil og for Foreningens provisoriske Bestyrelse Lector Bergsøe, at dette Anliggende havde i den Grad fundet almindelig Deeltagelse, at en stor Mængde Eiendomsbesiddere havde tegnet sig til Indtrædelse som Pante-Debitorer for en Sum af cirka 3 Millioner, at endeel i Rigets forskjellige Provindser boende Grundeiere, som interesserede sig for Sagen, havde til dens nærmere Derveielse og Fremme været samlede i Kjøbenhavn i Begyndelsen af Januar 1846,

at man ved denne Leilighed havde affattet Grundtræfene for Statutterne og Taxationsinstruxerne, at den provisoriske Bestyrelse — bestaaende foruden Rector Bergsøe af Kammerherre Grev Knuth til Knuthenborg og Godseier Tutein til Marienborg — dernæst har til Hs. Majestæt indgivet Ansøgning om forskjellige tildeels nødvendige Begunstigelser for dette Institut fra Regjeringens Side, saasom Fritagelse for Brugen af stemplet Papiir til Creditbrevene og disses Transport, at denne Ansøgning er under collegial Behandling og at endnu intet vides om naar den vil finde Afgjørelse.

De landoekonomiske Foreningers Virksomhed.

Herom udtalte sig endeel i Forsamlingen tilstedeværende Repræsentanter for deslige Foreninger, og kom man herved til Kundskab om de forskjellige efter hver Egns Trang og Lary aspassede Midler, som disse med større eller mindre Held bringe i Anvendelse til Opnaaelsen af deres almeennyttige Formaal. — Foredrag og Forhandlinger i jevnlige Møder til Udverling af Ideer, Forsøg og Erfaringer bleve isærdeleshed fremhævede som meget ønskelige, saavel som Laanebibliothekers Anskaffelse, gode Bogers Udbredelse og Aftenstolers Oprettelse. I praktisk Retning virke disse Landbo-Foreninger — tildeels med Understøttelse fra det Kgl. Landhuusholdningssekselskab — især for Huusdyravlens Forbedring ved gode Tillægsdyrs Anskaffelse, ved Dyrskuer og Præmieuddelinger; for nyere og bedre Kornarters og Planter Udbredelse; for Indførelse af Brak, Mergling, godt Sædkiste; for stræng Over-

holdelse af Markfred; for Huuslodders Dyrkning ved Hjælp af Roer eller med Spade; for gode Agerdyrkningsredskabers Udbredelse, i hvilken Henseende man hist og her foranstalter Udstillinger og Vorklodninger af saadanne; fremdeles for Vinterasternes bedre Anvendelse; Tyndeklassens Forbedring; Sparekassers Indretning, m. m.

Sammenlignende Forsøg.

Til at gjøre Forslag om deslige nedsattes en Comitee, som anbefalede følgende Forsøg:

- 1) over Byggets rette Modenhedsgrad naar det skal give vægtig Afgrøde af smuk Farve;
- 2) med Guano og Patentgjødning saavel til Cerealier som Bladværter og Græsarter. 400 R Guano antages passende til en Ld . Land og at svare til 15 Ldr . Patentgjødning;
- 3) med Nedpløining af grønne Afgrøder, f. Ex. Boghvede, Spergel, Biffer og — paa meget sandet Jord — den hvide Lupine;
- 4) over Jordsmonnets Fordybning ved Anvendelse af Undergrundsploven og af Reolpløining, med Sammenligning af Resultaterne;
- 5) med radsaaet og med bredsaaet Kaps, begges Indflydelse paa Kapsens Dervintren og paa den efterfølgende Vintersæd.

Udskillige af Forsamlingens Medlemmer lovede, paa Opfordring, at anstille Forsøg over de her nævnte Gjenstande og ad Aare at meddele Underretning om de vundne Resultater.

Paa den tredie Mødedag toges, ifølge Lovene, under Forhandling, naar og hvor det næste Landmandsmøde skal holdes. Enkelte stemte for Kjøbenhavn eller Koeskilde; men efter nogen Debattering besluttedes, at det tredie Møde skal holdes i Aarhus mod Slutningen af Mai Maaned og aabnes paa den Dag, som den provisoriske Bestyrelse nærmere bestemmer og kundgjør. — Til at forberede alt Forødent paa det nysnævnte Mødested udvalgtes Cancelliraad Ingerslew til Marsellisborg og Kammerraad Krarup til Haraldslund.

Den i Trykken udgivne Beretning om Forhandlingerne ved Mødet i Odense meddeeler iøvrigt iblandt Bilagene:

en Comiteebetænkning angaaende Forholdet imellem forskjellige Fodringsmidler ihenseende til disses nærende Evne;

et Forslag fra Kjøbmand Kæe i Randers, sigtende til at fremme Landproducters Behandling til at afgive bedre Handelsvare, en Sag, for hvilken han formeente at Meget kunde virkes fra de landoeconomiske Foreningers Side;

nogle i Eftermiddagsmøder under denne Sammenkomst i Odense holdte Foredrag, saasom: om Indvigninger (af Proprietair Beck fra Holland), om Patentgjødning (af Proprietair Guldborg fra Ragnesminde ved Kjøbenhavn), om Fabrication af en-